

Републиканска олимпиада по Български език и литература
Схема на оценяването на теста за 12 клас

№ П /п	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. Според текста:	А. Да Г. Да Б. Не Д. Не В. Не	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки един правилен отговор.
2.	Тълкувайте с по едно изречение или контекстуален синоним какво е значението на следните изрази в текста.	А. Старите времена - когато хората са живеели на Повърхността, преди живота в подземните Градове. Б. трезвите и разумни жители на Градовете – <u>неемоционални, нечувствителни, неемпатични, като роботи.</u> В. щеше да му се пръсне главата – изпитваше прекалена претовареност от интензивно и напрегнато мислене - спомняне. Г. потайните кътчета на съзнанието му – скрито, далечно, непознато място в паметта за нещо, отдавна забравено. Д. Тя го изведе на <u>Повърхността</u> – <u>Тя го изведе на бял свят от подземния Град.</u> Е. споменът му бягаше – искаше и не можеше да спомни нещо.	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко правилно тълкуване на израза. L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко правилно тълкуване, написано без грешки.
3.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?	А. повествование и описание;	L/0/1 1 точка за верен отговор.
4.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Този текст е фрагмент от	Б. художествена творба;	L/0/1 1 точка за верен отговор.
5.	Открийте в текста и запишете антоними към дадените думи.	Някакъв – този (онзи) Трезвите - романтичните, спонтанните, емоционалните Изтощен – енергичен, бодр,	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всеки вярно открит антоним.

		<p>Събуди се - заспа Прекрасната - грозната Забравили – спомнили <i>варианти</i></p>	
6.	<p>Открийте в текста и запишете примери на:</p>	<p><u>3 Метафори:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Споменът му бягаше • Поставя клопки • Преградата на времето • <u>Ключът към съня му</u> • <u>Споменът изплува</u> <p><u>3 Епитета:</u> старите времена приказните градини трезвите и разумни жители Прекрасната Земя Прекрасен бял кон, с буйна грива, рубинени копита, странни прекрасни истории <i>варианти</i></p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всеки верен пример на троп.</p>
7.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата и запишете заглавието.</p>	<p>Животът в подземния Град на бъдещето</p> <p>Трезвите и разумни хора, отгледани от роботи</p> <p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1/2</p> <p>2 точки, ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка, ако текстът е озаглавен по името на един от героите на текста.</p>
8.	<p>Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата „СТАР” в различни значения.</p>	<p>Значение на думата СТАР</p> <p>ста̀ра, ста̀ро, мн. ста̀ри, прил.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Който е преминал активната си възраст; възрастен. Стара жена. 2. Старчески. Видяха старите му очи да плачат. 3. Който е бил преди; предишен, нявгашен, някогашен, бивш. Старите приятели са останали в спомените. Старата учителка беше по-добра. 4. Който е от отдавна и досега; отдавнашен. Стар познайник. 5. Който се отнася към отдавна минали времена; античен, старинен. Стара пара. 6. Който е употребяван, не е нов. Всичките ми дрехи са стари. 7. Който не е годен, не е валиден, излязъл е от употреба; остарял, 	<p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всяко едно значение.</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всяко добре формулирано и правилно построено изречение (при условие, че представлява отделно значение на думата)</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всяко изречение без правописни и пунктуационни грешки.</p>

		<p>отживял. Личната ми карта е стара, от студентско време.</p> <p>8. Жарг. Като същ. Обикн. членувано. Стар войник. Слушай стария.</p> <p>9. Разг. Като същ. Родител. Старата се инати.</p> <p>същ. старост, старостта, ж.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доброто старо време. — Идеализираното минало. • От стара коза яре. — Разг. Много опитен, лукав човек. • Пея (си) старата песен. — Отегчително повтарям едно и също. • Разправяй на старата ми шапка. — Разг. Възклицание за израз на недоверие, на убеденост, че се стараят да заблудят някого. • Стара кримка. 1. — Опитен човек. <p>2. Жарг. Ученик от горните класове или стар войник.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Старо куче. — Жарг. Ученик от горните класове или стар войник. • Стар стил. — Летоброене по юлианския календар. • Стар свят. — Континентите Европа, Азия и Африка по отношение на Америка, която е открита по-късно. • Старият завет. — Част на Библията, описваща историята на евреите преди Христос. <p><i>варианти</i></p>	
9.	<p>Коментирайте аргументирано с 1-3 изречения твърдението, че предложенният текст е откъс от фантастичния разказ</p>	<p>Да посочат маркери – фантастични елементи:</p> <p>Подземен град, откъсване от природата и културата (унищожаване на книга), работи, представа за реда на нещата и ценностите и т.н.</p> <p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1 1 точка за четливо формулирана лична оценка и адекватен коментар. L/0/1 1 точка за аргументирано мнение.</p>

			<p>L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.</p>
10.	<p>Характеризирайте с 3--5 изречения образа на Джони, като назовете и аргументирате 3 негови черти, които го отличават от обществото му.</p>	<p>Странен за своето «трезво и разумно» общество, защото сънува, защото е романтичен, говори за феи и приказни градини.</p> <p>Той е чувствителен и настойчив в желанието си да спомни и да разгадае съня си.</p> <p>Той е по-човечен от другите.</p> <p>Той е Друг, защото е видял Повърхността, хълма на Прекрасната земя, трева, птици, дървета. Защото е отгледан от робота Таня, който е стар модел и който посмя да му покаже Природа и книга.</p> <p>(варианти)</p>	<p>L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти. 3 точки, ако назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират/ или се назовават и се аргументират по-малко от 3 черти. 2 точки, ако не е анализ, а само преразказ по текста, то ест не се формулират характерните черти.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре изграден текст.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако няма правописни грешки</p> <p>L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 1.</p>
11.	<p>Резюмирайте с 3-5 изречения информацията от текста</p>	<p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1 1 точка за умението да се резюмира и обобщава</p>

	за ролята на роботите в цивилизацията на подземния Град.		информацията от текста. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично изграден текст. L/0/1 1 точка за отсъствие на правописни и граматични грешки. L/0/1 1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.
12.	Запишете следните съществителни имена: робот, свят, сън, момче, кон, принц А. в множествено число Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)	А. работи, светове, сънища, момчета, коне, принцове Б. два робота, два свята, два съня, две момчета, два коня, двама принцове	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка вярна посочена форма. L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка вярна посочена форма.
13.	Запишете по един пример от глаголните времена, употребени в текста:	Минало неопределено – е било Минало предварително - бяха забравили, се бе различавал Минало свършено – престана, събуди се, заспа, засънува, заведе, обясни Минало несвършено - минаваше, мислеше, можеше, грижеха Бъдеще - ще разбере Бъдеще в миналото - щеше да му се пръсне главата Сегашно - чака, идва	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка правилно назована глаголна форма. L/0/1 1 точка ако е вярно посочена формата на минало неопределено време.
14.	Трансформирайте откъса в преизказно наклонение и го запишете:	Един ден тя (наричала се Таня), го извела на Повърхността. Там Джони видял природата. Таня го завела до едни развалини. Поровила се малко и измъкнала книжка с приказки. В нея имало много рисунки на коне.	L/0/1/2/3/4/5/6/7 по 1 точка за всеки вярно трансформиран глагол.

15.	Препишете текста, като отстраните правописните, граматичните и пунктуационните грешки в него.	В творбите си Павел Вежинов деликатно разказва за опасност та от емоционалното обедняване на хората в удобната съвремен на... цивилизация. Вежинов пише проза(,) в която случката „не сочи с пръст истината“, а предоставя на читателя възможност да я открие сам.	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяка вярно поправена грешка. L/0/1 1 точка, ако няма допълнително направени грешки.
16.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:	сложно съставно три прости изречения	L/0/1 1 точка за верен отговор. L/0/1 1 точка за верен отговор.
17.	Назовете и запишете 3 лирични творби от Българската литература, които съдържат природни картини, като посочите и авторите на тези произведения.	«Хаджи Димитър» - Христо Ботев «Хубава си , моя горо» - Любен Каравелов «Отечество любезно, как хубаво си ти», «При Рилския манастир» - Иван Вазов «Заточеници» - Пейо Яворов «Помниш ли помнищ ли» - Димчо Дебелянов <i>варианти</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко подходящо заглавие. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно назован автор.
18.	Свържете със стрелки съответствията: автор – герой.	Пейо Яворов - без съответствие Иван Вазов – Бойчо Огнянов Алеко Константинов – без съответствие Елин Пелин – Андрешко Йордан Йовков – Шибил Христо Ботев - Хаджи Димитър Петко Славейков - Гергана Без съответствие – Стоян Глаушев	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко едно съответствие. L/0/1 – ако не са направени грешки с автори и герои без съответствие

19.	<p>Подчертайте вярното съответствие</p> <p>ГОДИНАТА – СЪБИТИЕ от предложените варианти:</p>	<p>Да са подчертани верните отговори</p> <p>893 – в) провъзгласяване на старобългарския език като език на богослужението в България;</p> <p>1185 – б) въстание на Асеневци;</p> <p>1762 – а) написването на „История славянобългарска“ от Паисий Хилендарски;</p> <p>1850 - роден е б) Иван Вазов</p> <p>1860 – б) Българският Великден;</p> <p>1870 - в) създаване на Българска екзархия;</p> <p>1876 – а) завземане на кораба „Радецки“ от четата на Христо Ботев;</p> <p>1878 – в) Берлински конгрес;</p> <p>1908 – б) Декларация за независимост на България.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8/9</p> <p>по 1 точка за всеки верен отговор.</p>
20.	<p>Съставете текст разсъждение (10-15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си по въпроса: <i>Може ли да се довери на работа възпитание на децата?</i></p>		<p>L/0/1/2</p> <p>2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод).</p> <p>1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация.</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всеки един аргумент.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за уменията да аргументира.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за добре свързан текст.</p>

			<p>L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p> <p>L/0/1 1 точка за оригинален творчески отговор.</p>
--	--	--	--